UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Felicis Potestatis Panormitani Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia ... Examen Ecclesiasticum

Potesta, Felice

Coloniæ, 1712

Cap. IX. De impedimento actus conjugalis ex voto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40060

Visual Library

vel ad uxorem redire, reddendo, & non petendo debitum, ob votum caſtitatis, quòd quoad ... petendi uxori non præjudicavit, & ... poteſt.

4259 Bimeſtre computari debet à puncto ... matrimonii, ad punctum, quo finit.

4260 Quo finito, ſi conjux prætextu ingreſſûs Religionis cohabitionem, aut redditionem debiti differat, tunc poteſt à Judice Eccleſiaſtico, circumſtantiis conſideratis, aſſignato rationabili, ac peremptorio termino, & ... exactâ, compelli etiam per cenſuras ... Religionem ingredi, aut cùm altero conjuge matrimonialiter cohabitare.

4261 Si vir intra bimeſtre ad deliberandum ... violenter, aut metu cadente in ... conſtantem, uxorem cognoſcat, non ... poteſt ampliùs ipſe, benè verò ſponſa Religionem ingredi; quia dolus, & culpa ... non poteſt præjudicare ſponſæ, niſi ex ... concubitu ſuſcepta ſit proles, & non ſit ... perſona, quæ eam commodè educare ...; tunc namque Sponſa per accidens impeditur à Religionis ingreſſu.

4262 Quo impedimento accidentali ſeclu... ſi ſponſa profeſſionem emiſerit, non ... conjux, qui eam coegit, ad ſecundas ... tranſire; quia licet coactè, verè matrimonium conſummavit: *v. à n. 4251.*

4263 Si verò conjux eam renitentem vi ... poſt bimeſtre, non poteſt ſponſa Religionem ingredi; quia elapſo bimeſtri tenetur ex juſtitia reddere, & Sponſus ... uſus eſt jure ſuo; unde matrimonium ... conſummatum. Pithing. *lib. 3. decr. ... 16. de converſ. conjug.*

CAPUT IX.

De impedimento actûs conjugalis ex voto.

4264 QUi poſt votum non nubendi, matrimonium contrahit, peccat nubendo; at poſtquàm nupſit, poteſt petere & reddere; quia voto non nubendi opponitur contrahere, minimè conſummare; & matrimonio contracto, jam eſt factus impotens ad votum.

4265 Qui vovit Religionem, aut ſuſcipere Ordinem Sacrum, non tenetur ad caſtitatem, antequàm profeſſionem emittat, aut Ordinem ſuſcipiat; quia non proinde votum caſtitatis emiſit.

4266 Diſcrimen autem inter hæc duo vota Religionis, & Ordinis Sacri, conſiſtit in hoc, quòd qui vovit Religionem, ſi nubat, peccat nubendo, & primâ vice conſummando, ſive petendo, ſive reddendo; peccat quidem nubendo, quia tranſgreditur votum Religionis cùm nuptiis incompoſſibile: peccat primâ vice conſummando, quia eſt ei liberũ Religionem ingredi, ad id ante conſummationem tenetur, cùm profeſſio Religioſa matrimonium ratum diſſolvat.

At matrimonio primâ vice, etiam intrà bimeſtre, conſummato, poteſt petere debitum; quia haud ampliùs eſt impeditus, non voto caſtitatis, quia votum Religionis non eſt votum caſtitatis; nec voto Religionis, quia matrimonio ſemel conſummato non poteſt Religionem ingredi, niſi in caſu adulterii; & tunc petere non poſſet, nec reddere, ſed teneretur votum implere per ingreſſum Religionis, ad quem etiam tenetur mortuâ uxore. Unde in caſu adulterii, primâ vice petendo, aut reddendo peccaret, non poſteà, quia, per remiſſionem factam amiſit

jus ad Religionis ingreſſum vivente uxore.

4267 De eo, qui vovit ſuſcipere Ordines Sacros, eodem modo diſcurrunt Rodr. & Ledeſma, volentes, quòd antequam conſummet, teneatur ingredi Religionem, ad ibi ſuſcipiendos Ordines, & ſic peccet conſummando.

At oppoſitum dico cum Leandro *de matr. tr. 11. diſ. 25. qu. 70.* Anton. à Spir. Sanct. *de matr. tr. 11. diſ. 9 ſect. 7. & aliis.* Rigidum enim mihi videtur, eum qui vovit Ordines Sacros, obligare ultra intentionem ad ſtatum tam difficilem, qualis eſt ſtatus Religionis, & contra regulas generales Juramenti, & Voti, à *num.* 1669.

Hic igitur peccat ſolùm nubendo non conſummando, etiam petendo; quia nubendo factus eſt impotens ad votum implendum; nam Ordo Sacer non diſſolvit matrimonium ratum antea contractum.

In caſu autem, quòd alter conjux adulterium committat, tunc tenetur implere votum ſuſcipiendi Ordines Sacros, nec poteſt ulterius petere, aut reddere; quia cùm adulter amiſerit jus ad petendum, eſt ei liberum non petere, nec reddere, & ſic votum implere.

4268 Qui vovit caſtitatem, ſi nubat, peccat: idem peccat primâ vice conſummando, etiam reddendo inter bimeſtre; quia intra bimeſtre, & matrimonio non jam conſummato, cùm alter conjux non habeat jus petendi poteſt negare, ſi velit Religionem ingredi.

Matrimonio tamen jam conſummato, aut bimeſtre elapſo, poteſt reddere; quia alter conjux habet jus ad petendum, & ipſe non tenetur Religionem ingredi; imo poſt conſummationem non poteſt. Petere autem nunquã poteſt, nec intra, nec poteſt bimeſtre. Trullench. *in Decal. c. 2. lib 2. d. 25. num. 4.* (Excipe, niſi petat ob periculum incontentiæ, quod prævidet in altero conjuge, vel quando [illegible] gratiam ſui, ſed alterius conjugis, qui [illegible] recundia non petit: hoc enim non [illegible] petere, ſed reddere) Ita Trullench. [illegible] 5. Ant. à Spir. Sanct. *de matr. tr. 11. diſ.* [illegible] *cum aliis.* Ratio eſt, quia votum ſimplex [ca]ſtitatis non dirimit, ſed impedit matrimonium; unde qui cum eo contrahit, [illegible] illud ſervare quoad partem, quam po[illegible] quæ ſibi libera eſt; adeóque non petere, quia hoc eſt ſibi liberum: at non reddere, hoc non eſt ſibi liberum, [illegible] ſpectet ad jus alterius conjugis, cui præ[ju]dicare non poteſt.

4269 Qui caſtitatem vovit, non tene[tur] [licèt ſit ei liberum] Religionem ing[redi] ante conſummationem, etiam intra bime[]ſtre, ob dicta *num.* 4267. Et oſten[ditur] fortiori ex Extrav. Joan. 22. *Antiquæ* [*concertationi de*] *voto*: Ubi definit Pontifex, ut qui matrimonium non conſummatum [illegible] eſt ad Ordines Sacros, moneatur ad Religionis ingreſſum: ſi verò renuerit, [et] ſponſa inſtiterit compellatur per cen[ſuras] ad conſummatum Matrimonium [illegible]

4270 Pariter conjux, qui poſt matrimonium votis caſtitatis, etiam ſine [illegible] conſenſu, emiſit, non poteſt petere, [tene]tur reddere.

4271 Uterque, qui ſcilicet votum [caſtita]tis emiſit ante, aut poſt matrimonium [in] caſu adulterii alterius conjugis, nec p[oteſt] petere, nec reddere; quia tunc [illegible] pars eſt ei libera, niſi remittat, [illegible] delictum committat. Remittendo [illegible] peccat; quia ſit impotens ad implendum votum. Ad poſt remiſſionem non [peccat] reddendo; quia jam conjux delinquens reſtituta in ſuo jure petendi, & [illegible] ret tenetur ad votum, ita ut iterum p[eccet] ſi nubat, uti ſupra.

4271 Sanchez *lib. 9. de matr. diſ. 35. n. 28.* affirmat, eum, qui poſt matrimonium votum caſtitatis emiſit, poſſe reddere in caſu adulterii, & mortuâ uxore nubere; quia votum caſtitatis, quo ad partem reddendi, eſt nullum.

At rectiùs cum Leandro *cit. quaeſt. 75.* dico neceſſe verum de voto non petendi, quod quidem eſt compoſſibile cum matrimonio; ac votum Caſtitatis utramque partem comprehendit, & in caſu petitionem ſemper, redditionem verò, quando jus alterius conjugis fuerit impeditum; cujuſmodi eſt in caſu adulterii, aut mortis illius. Unde tunc votum caſtitatis, quo ad partem reddendi, eſt nullum, pro quando alter conjux habet jus petendi; eſt validum, pro quando illud amittit.

CAPUT X.

De Divortio.

4273 DIvortium, *eſt ſeparatio conjugum quo ad thorum, & habitationem, conjugii vinculo permanente.*

4274 Eſt duplex, perpetuum, & ad tempus. Perpetuum fit cauſâ adulteriii, *cap. Gaudemus, & cap. Ex litteris de divortiis.* Ad tempus eſt, quod fit ob alias cauſas, de quibus modo.

4275 Divortium perpetuum à divortio ad tempus differt per hoc, quòd in divortio perpetuo poteſt conjux innocens, ſi velit, caſtitatem in ſæculo vovere, Ordines Sacros ſuſcipere, aut in Religione profiteri, permanente ſemper vinculo matrimonii, quod quidem, ſi eſt conſummatum, in nullo caſu diſſolvitur, ex *n.* 4251. Ea autem fieri non poſſunt in divortio ad tempus.

Divortium, fieri non poteſt auctoritate privatâ, ſed fieri debet auctoritate Judicis Eccleſiaſtici, cauſâ probatâ.

4276 In caſu adulterii, ſi ſit publicum, Pontius *lib. 9. de matr. c. 18.* Fenech *de divortiis*, Riccius, & alii contra Sanchez tenent fieri poſſe propriâ auctoritate. At rectiùs Clericatus, *cap. 146. num. 10.* docet, Doctores affirmantes eſſe intelligendos de foro interno, minimè de externo.

4277 Divortium perpetuum eſt permiſſum ob adulterium jure Divino, Matth. 15. *Quicunque dimiſerit uxorem, niſi ob fornicationem, & aliam duxerit, mœchatur.*

4278 Nomine adulterii ad divortium venit quævis copula, naturalis, ſodomitica, aut beſtialis, quia per quemlibet ex his conjux dividit ſuam carnem contra fidem alteri conjugi in Sacramento datam. Non veniunt tactus, oſcula, pollutio, aut copula cum fœmina mortua. Tamb *lib. 8. de matr. tr. 7. c. 3.* & Clericatus *cit.*

4279 Hæc libertas divortii eſt conceſſa conjugi innocenti, minimè conjugi adultero, qui tenetur conjugi innocenti adhærere, ſi hic nolit divortium, & ille ſit certus, nullum ſibi periculum imminere. Clericatus *cit.*

4280 Adulterium conſtare debet per probationes, aut violentas præſumptiones, putà ſi ſint teſtes de viſu, ſi adulter ſit repertus in lecto cum adultera, nudus in cubili, ſi adſint filii, ſi moretur in domo adulteræ, & alia, quæ de jure probant; *v. à n.* 2748.

4281 Quinque autem dantur caſus, quibus, non obſtante adulterio, non poteſt ad divortium deveniri. Quos refert Clericatus *cit. num.* 7. ex Pontio, Sanch. & Tamb.

1. Si uterque conjux adulterium commiſit, etiam ſi unius ſit occultum, alterum publicum, & etiam poſt divortium conjux innocens adulteretur; quia delicta compenſantur, 2. Si unus conjugum adulterium com-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN